

Svar på Interpellation av Andréa Hedin (M) till förskoleborgarrådet Alexandra Mattsson (V) om de stora barngrupperna i Stockholms förskolor

Dnr KS 2024/1386

Andréa Hedin (M) har ställt ett antal frågor till mig som rör barngruppernas storlek. Interpellanten utgår från en jämförelse mellan 2023 års verksamhetsberättelser och tertialrapport 2 för 2024, ställt i relation till kommunfullmäktiges mål om 15 barn per grupp.

Frågorna gäller hur jag ser på att 8 av 11 stadsdelar vid tiden för skrivandet av interpellationen hade större barngrupper än vad som är rekommenderat, hur jag ämnar säkra att utvecklingen mot max 15 barn per förskolegrupp går fortare samt vilka omedelbara åtgärder jag ämnar vidta för att nå rekommenderat antal barn per förskolegrupp i Stockholm.

Kvalitetsfaktorer som en lämplig barngruppsstorlek, en hög andel förskollärare, ett lågt antal barn per personal och ett lågt antal barn per förskollärare är viktiga strukturella förutsättningar för en förskola av hög kvalitet. Vi i den rödgröna majoriteten har under den här mandatperioden skärpt målen för dessa kvalitetsfaktorer jämfört med tidigare styre. Det gör vi för att vi vet att en kompensatorisk och likvärdig förskola av hög kvalitet lägger en god grund för alla barn i vår stad inför skolan. Jag är därför väldigt glad över att andelen förskollärare ökade i nästan alla stadsdelar 2024, och att antal barn per förskollärare minskade, jämfört med 2023.

Jag konstaterar att målet för barngruppernas storlek låg på 16 barn per grupp under Moderaternas styre, vilket är en klart lägre ambitionsnivå än den rödgröna majoriteten. Faktum är att vi för första gången på minst 10 år har skärpt målet om antal barn per grupp och siktar på 14,9 för 2025 för att sedan successivt minska ytterligare.

Det är olyckligt att vi inte lyckats nå de mål vi har satt upp för barngruppernas storlek ännu. Samtidigt sätter jag hellre en hög ambitionsnivå som vi jobbar för att nå, än att sätta en för låg som kan nås utan ett målmedvetet arbete för att förbättra situationen. Jag kan konstatera att utvecklingen enligt de senaste siffrorna går åt rätt håll för staden som helhet, vilket är mycket positivt.

Vi i den rödgröna majoriteten gör mycket för att påskynda utvecklingen mot såväl minskade barngrupper som förbättringar avseende de övriga kvalitetsfaktorerna. Inte minst innebär årets budget 125 miljoner kronor i ren förstärkning för stadens förskolor, trots att barnantalet sjunker kraftigt.

Det är pengar som kan användas för att minska barngruppernas storlek, öka andelen förskollärare och minska antalet barn per pedagog. Stadsdelsnämndernas arbete under 2025 är avgörande för att utvecklingen ska gå i rätt riktning även fortsatt.

Vi jobbar också aktivt för att säkerställa att så mycket resurser som möjligt ska kunna gå till själva verksamheten istället för annat, och därmed minska barngruppernas storlek. Därför flyttar vi en del kostnader för tomställda lokaler till central nivå, så att barnpengen belastas så lite som möjligt nu när barnantalet minskar. Vi arbetar också för att det socioekonomiska tillägget i högre grad ska få genomslag på kvalitetsfaktorerna, så att kopplingen mellan en större ekonomisk tilldelning och bättre utfall på dessa indikatorer börjar etableras bredare i staden.

Ytterligare ett verktyg för att frigöra mer resurser för att minska barngruppernas storlek är våra krafftåg mot marknadsförskolan. Idag går drygt 35 procent motsvarande drygt tre miljarder kronor av stadens budget för förskolan till privata aktörer. Det är pengar vi har avsatt för barns utbildning, men där vi inte har någon möjlighet att styra vad pengarna används till. Många av de privata aktörerna driver förskola med vinstintresset i fokus. Vi har stärkt och vässat arbetet med prövning av tillstånd och tillsyn, i syfte att motverka oseriösa aktörer. Ju mer resurser som kan gå till välfärd istället för vinst, desto snabbare kan vi nå ambitionerna om minskade barngrupper.

Till sist kan jag konstatera att regeringen tillsatt en utredning om att reglera barngruppens storlek. Om man går vidare med ett konkret lagförslag är det helt nödvändigt att staten också tar sitt ansvar för att finansiera regleringen. Staten har sedan före millennieskiftet minskat sin finansiering av välfärden från varannan till var tredje skattekrona. Det håller inte att helt lämna över ansvaret för välfärdens finansiering till kommunerna.

Vi i den rödgröna majoriteten tar steg för att stärka finansieringen av stadens förskolor. Under vårt styre har verksamheterna fått uppräkningsnivå som lägst i linje med pris- och löneutvecklingen, och vi har helt slopat de effektiviseringskrav som slagit hårt mot verksamheten i förskolan under tidigare moderatstyren. Det var styren som också hade lägre ambitioner för barngruppernas storlek och som inte räknade upp finansieringen ens i nivå med pris- och löneökningar.

rekommenderade nivåer i hela staden att ta mycket lång tid om staten fortsätter abdikera från sitt ansvar för välfärdens finansiering och inte tillskjuter resurser.

Stockholm den 10 februari 2025

Alexandra Mattsson (V),
Förskole-, barn- och fritidsborgarråd